

DECIZIA nr. 91 din 25 noiembrie 2024
referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 517 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare

EMITENT: Înalta Curte de Casație și Justiție
PUBLICAT ÎN: Monitorul Oficial nr. 77 din 29 ianuarie 2025

Data intrării în vigoare: 29 Ianuarie 2025

Forma consolidată valabilă la data de 03 Februarie 2025

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 29 Ianuarie 2025 până la 03 Februarie 2025

Dosar nr. 2.072/1/2024

Corina-Alina Corbu	- președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Carmen Elena Popoiag	- președintele Secției I civile
Marian Budă	- președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Ioana Nestor	- judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	- judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	- judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	- judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	- judecător la Secția I civilă
Marcela Marta Iacob	- judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	- judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	- judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	- judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	- judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu-Crevon	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.072/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea

Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023 , cu modificările ulterioare (Regulamentul) .

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament .

4. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Suceava - Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 867/86/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă , nefiind formulate de către părți puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecății.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Suceava - Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 19 septembrie 2024, în Dosarul nr. 867/86/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarea chestiune de drept:

"Dacă emiterea unei decizii de pensionare, la cererea funcționarului public, decizie ulterior suspendată, tot la cerere (în sensul că s-a suspendat plata pensiei, iar nu că a încetat calitatea de pensionar), ambele decizii emise în intervalul în care raportul de serviciu era prelungit la cerere conform dispozițiilor art. 517 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, afectează raportul de serviciu prelungit, respectiv îl încetează de drept?"

II. Dispozițiile legale care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare (Codul administrativ):

" ART. 517

Încetarea de drept a raportului de serviciu

(1) Raportul de serviciu existent încetează de drept: (...)

d) la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, dacă persoana care are competența de numire în funcția publică nu dispune aplicarea prevederilor alin. (2); (...)

(2) În mod excepțional, pe baza unei cereri formulate cu 2 luni înainte de data îndeplinirii cumulative a condițiilor de

vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice, funcționarul public poate fi menținut în funcția publică deținută maximum 3 ani peste vârsta standard de pensionare, cu posibilitatea prelungirii anuale a raportului de serviciu. Pe perioada în care este dispusă menținerea în activitate pot fi aplicate dispozițiile art. 378. (...)"

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept supusă interpretării

9. Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a solicitat anularea Deciziei nr. xxx/7.02.2024 a Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - Centrul Județean Suceava (prin care s-a dispus încetarea de drept a raportului de serviciu ca urmare a îndeplinirii condițiilor standard de pensionare și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, cu data de 8 februarie 2024), reintegrarea pe funcția deținută și plata cuantumului salariilor indexate, majorate și recalculat și a celorlalte drepturi de care ar fi beneficiat pe perioada până la reintegrare, cu dobânda legală; obligarea la plata drepturilor salariale restante constând în numărul de 208 ore suplimentare, la care se adaugă dobânda legală, cu actualizarea cu rata inflației; obligarea la plata de daune morale în cuantum de 5.000 lei.

10. În fapt, reclamanta a fost consilier în cadrul Compartimentului Inspecției Supracontrol de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - Centrul Județean Suceava, iar la data de 9 septembrie 2022 a făcut o primă cerere prin care și-a exprimat dorința de a-și continua activitatea, cerere admisă la aceeași dată; ulterior, la data de 11 septembrie 2023, reclamanta a făcut o nouă cerere pentru prelungirea raportului de serviciu, admisă din nou, astfel încât acestea i-a fost emisă o decizie pentru menținerea în funcție până la data de 14 noiembrie 2024.

11. Între timp, la cererea reclamantei, casa teritorială de pensii a emis la 3 ianuarie 2024 decizia privind acordarea pensiei pentru limită de vârstă începând cu 23 noiembrie 2023.

12. Reclamanta a solicitat casei teritoriale de pensii suspendarea plății pensiei, obținând astfel la 5 februarie 2024 o decizie prin care s-a suspendat plata drepturilor de pensie.

13. Întrucât a considerat că reclamanta a dobândit calitatea de pensionar, deși plata pensiei a fost suspendată, pârâta a emis Decizia nr. xxx/7.02.2024, contestată în cauză, prin

care s-a dispus, începând cu data de 8 februarie 2024, încetarea de drept a raportului de serviciu.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

14. Completul de judecată al instanței de sesizare a reținut că trebuie îndeplinite următoarele condiții cumulative pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform dispozițiilor [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept ce face obiectul cauzei:

- obiectul cererii de chemare în judecată vizează stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice sau stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la [alin. \(1\)](#) al textului de lege menționat;

- Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective;

- chestiunea de drept care formează obiectul judecății nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

15. Prin urmare, instanța de trimitere a constatat că asupra chestiunii de drept sesizate, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

16. Apreciind că sunt întrunite condițiile cumulative prevăzute de [art. 1](#) și [2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Reclamanta a apreciat că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, dată fiind și recenta [Decizie a Curții Constituționale nr. 521 din 5 octombrie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1043 din 17 noiembrie 2023.

18. În ceea ce privește pretenția dedusă judecății, reclamanta a considerat că, deși a optat pentru deschiderea dreptului la pensie, atât timp cât finalitatea acestui demers nu s-a produs, plata pensiei fiind suspendată, ea este îndreptățită la continuarea raporturilor de serviciu în curs, dreptul la pensie fiind înlocuit de dreptul la salariu, în cazul său.

19. Pârâta a arătat că lasă la aprecierea instanței măsura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

20. Asupra chestiunii de drept, pârâta a arătat că, potrivit [Deciziei Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 7 aprilie 2021, dreptul la pensie nu poate fi solicitat simultan cu prelungirea raportului de serviciu, iar în cauză se impunea anularea deciziei de pensionare, nu doar suspendarea plății pensiei, reclamanta păstrând calitatea de pensionar.

21. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor [art. 520 alin. \(10\) din Codul de procedură civilă](#), nu au fost formulate puncte de vedere de către părți.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Completul de judecată al instanței de trimitere a arătat că, analizând în ansamblu [Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#), se impune a reține importanța fundamentală acordată de instanța de contencios constituțional interpretării voinței funcționarului public - femeie la continuarea raportului de serviciu până la împlinirea vârstei de 65 de ani; încetarea raportului de serviciu al femeii la o vârstă mai redusă decât a bărbatului poate și trebuie să rămână o opțiune a acesteia, fiind în prezența unui beneficiu legal ce dă dreptul femeii să opteze fie pentru deschiderea dreptului la pensie și încetarea raportului de serviciu în curs, fie pentru continuarea acestui raport până la împlinirea vârstei legale de pensionare prevăzute pentru bărbați la acea dată.

23. În cauza de față, reclamanta a optat o dată pentru continuarea raporturilor de serviciu, pentru ca, la împlinirea vârstei și condițiilor de pensionare, să opteze pentru deschiderea dreptului la pensie.

24. Cu toate acestea, asupra acestei ultime decizii, reclamanta a revenit în momentul în care a solicitat suspendarea plății efective a pensiei. Chiar dacă nu a încetat și calitatea de pensionar, decizia de pensionare nefiind anulată, în condițiile în care, așa cum a reținut și Curtea Constituțională, nu se poate cumula pensia cu salariul, trebuie acordată prevalență situației de fapt existente, și anume suspendarea plății pensiei și împrejurării că reclamanta a prestat muncă în favoarea pârâtei până la apariția deciziei contestate în cauza pendinte.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

25. Din răspunsurile transmise de instanțele naționale, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, au rezultat următoarele aspecte:

26. Într-o opinie, s-a apreciat că emiterea deciziei de înscriere la pensie are drept consecință încetarea raportului de serviciu, astfel încât decizia de menținere în funcția publică încalcă prevederile [art. 512 alin. \(2\) din Codul administrativ](#). S-a arătat că cererea de suspendare a efectelor deciziei de pensie nu echivalează cu un drept de opțiune în favoarea continuării raportului de serviciu.

27. Prin urmare, în ipoteza formulării unei cereri de deschidere a dreptului la pensie, nu are relevanță că decizia de pensionare a fost ulterior suspendată, întrucât raporturile de serviciu au încetat de drept, prin manifestarea de voință a funcționarului public, legiuitorul neprevăzând posibilitatea pentru un funcționar public de a opta, concomitent, atât pentru

deschiderea dreptului la pensie, cât și pentru menținerea în activitate.

28. În sensul acestei opinii a fost identificată practică judiciară, fiind exprimate și puncte de vedere teoretice de către judecători.

29. Într-o altă opinie, s-a considerat că emiterea deciziei de pensionare, la cererea funcționarului public, ale cărei efecte au fost suspendate, tot la cerere, nu este de natură să atragă încetarea de drept a raportului de serviciu al funcționarului public.

30. S-a argumentat în sensul că nu prezintă relevanță împrejurarea că funcționarul public a solicitat suspendarea, iar nu încetarea dreptului la pensie pe perioada continuării raportului de serviciu. În contextul în care funcționarul public și-a manifestat opțiunea de continuare a raporturilor de serviciu și în condițiile în care nu încasează dreptul de pensie pentru limită de vârstă, față de [Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#), s-a apreciat că nu se justifică încetarea de drept a raportului de serviciu.

31. Cu titlu de practică judiciară a fost identificată o decizie nedefinitivă, fiind formulate și puncte de vedere teoretice de către judecători.

32. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

33. În procedurile de unificare a practicii judiciare nu s-au identificat decizii relevante cu privire la obiectul prezentei sesizări.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

34. Prin [Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 7 aprilie 2021, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 98 alin. \(1\) lit. d\) din Legea nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, în redactarea anterioară modificării prin [art. I pct. 24 din Legea nr. 156/2018](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, ale [art. 98 alin. \(1\) lit. d\) din Legea nr. 188/1999](#), astfel cum au fost modificate prin [art. I pct. 24 din Legea nr. 156/2018](#), și ale [art. 517 alin. \(1\) lit. d\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019](#) privind Codul administrativ, constatându-se că acestea sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea exercitării raportului de serviciu, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani. Prezintă relevanță cele reținute la paragrafele 26, 28 și 29 din considerentele acestei decizii.

35. Totodată, în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări sunt de menționat [Decizia Curții Constituționale nr. 521 din 5 octombrie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1043 din 17 noiembrie 2023, prin care a fost admisă obiecția de neconstituționalitate formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite și s-a constatat că dispozițiile art. 2-11 din Legea privind unele măsuri pentru continuarea activității de către persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt neconstituționale, precum și [Decizia Curții Constituționale nr. 387 din 5 iunie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 24 iulie 2018, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 56 alin. \(1\) lit. c\) teza întâi din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii](#) și s-a constatat că acestea sunt constituționale în măsura în care sintagma „condiții de vârstă standard” nu exclude posibilitatea femeii de a solicita continuarea executării contractului individual de muncă, în condiții identice cu bărbatul, respectiv până la împlinirea vârstei de 65 de ani.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

36. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este admisibilă, soluția propusă asupra fondului chestiunii de drept fiind următoarea:

"În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#), în situația menținerii la cerere a raportului de funcție publică după îndeplinirea condițiilor de pensionare, emiterea deciziei de pensionare determină încetarea de drept a raportului de serviciu, chiar dacă funcționarul public ceruse suspendarea plății pensiei."

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra admisibilității sesizării

37. Temeiul prezentei sesizări îl constituie prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), iar domeniul de reglementare al acestui act normativ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024, este conturat expres prin dispozițiile [art. 1](#), ordonanța de urgență aplicându-se în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale ori de natură salariată ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

38. În această materie se instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru dezlegarea unor

chestiuni de drept, sens în care, prin [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) se prevede că: „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la [art. 1](#), completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

39. Rezultă că aceste prevederi se aplică cu prioritate în raport cu dispozițiile [art. 519 - 521 din Codul de procedură civilă](#), potrivit principiului specialia generalibus derogant, urmând a se aplica însă prin analogie prevederile dreptului comun, respectiv [Codul de procedură civilă](#).

40. De altfel, trebuie subliniat că legiuitorul delegat a ținut cont, la adoptarea acestui nou act normativ, potrivit principiilor prezentate în preambulul acestuia, de configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și de efectul obligativității hotărârii pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție, în deplin acord cu îndatorirea sa constituțională de asigurare a aplicării și interpretării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești din România, apreciindu-se că, în raport cu coordonatele acestui mecanism, aplicarea acestor noi norme legale cu caracter special poate influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, „în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”.

41. Prin urmare, în contextul normativ expus, procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate a sesizării:

(i) existența unei cauze în curs de judecată, în primă instanță sau în calea de atac;

(ii) cauza să fie dintre cele prevăzute limitativ la [art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze, respectiv litigiul să vizeze fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/ recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice;

(iii) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

(iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

42. Referitor la primele două condiții legale, se reține că acestea sunt îndeplinite, întrucât cauza se află în curs de soluționare pe rolul Tribunalului Suceava - Secția de contencios administrativ și fiscal, care judecă în primă instanță, conform [art. 10 alin. \(1\)](#) și [art. 11 alin. \(1\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare ([Legea nr. 554/2004](#)), coroborat cu [art. 527 alin. \(1\)](#) și [\(2\) din Codul administrativ](#), iar litigiul se circumscrie domeniului specific de reglementare prevăzut la [art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), tribunalul fiind investit cu judecarea cererii formulate de un funcționar public în contradictoriu cu intimatul angajator instituție publică, obiectul cauzei vizând reintegrarea pe funcția deținută și plata aferentă a salariilor indexate, majorate și recalculate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat pe perioada până la reintegrare, cu dobânda legală. Astfel, deși obiectul principal al cauzei este reprezentat de reintegrarea în funcția publică, față de petitul subsecvent ce are ca obiect plata drepturilor salariale, se constată întrunirea în mod formal a condiției instituite de prevederile [art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#).

43. De asemenea, sunt în mod cert îndeplinite și condiția ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept enunțate, precum și aceea de a nu exista un recurs în interesul legii în curs de soluționare privitor la această chestiune de drept.

44. În ceea ce privește condiția de admisibilitate care vizează identificarea unei veritabile probleme de drept care ar putea forma obiectul sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, se observă că legiuitorul instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, să fie stabilită legătura necesară între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

45. În ceea ce privește îndeplinirea condiției de admisibilitate ce vizează identificarea unei probleme de drept care ar putea face obiect al sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, trebuie remarcat că, în absența unei definiții legale a noțiunii de „chestiune de drept” din cadrul cerințelor de admisibilitate prevăzute la [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), pentru a exista o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie susceptibilă să constituie izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al unei practici judiciare neunitare, cât timp scopul procedurilor de unificare este tocmai evitarea acestora.

46. Nu poate fi omis în acest sens faptul că [art. 520 alin. \(1\) din Codul de procedură civilă](#) prevede că încheierea de sesizare trebuie să cuprindă și punctul de vedere al completului de judecată, care astfel este primul ținut să stabilească dacă există o problemă de interpretare a textului legal, care implică riscul unor dezlegări ulterioare diferite în practica judiciară.

47. Prin urmare, revine instanței de trimitere obligația identificării în concret a chestiunii de drept care necesită interpretare, exprimarea punctului de vedere al instanței de trimitere contribuind astfel la a se stabili dacă problema de drept cu privire la care se solicită instanței supreme o dezlegare este una reală, având vocație de a convinge și din această perspectivă că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării.

48. Se constată că cerința dificultății problemei de drept sesizate derivă din condițiile [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), analizate prin analogie cu cele ale [art. 519 din Codul procedură civilă](#), însă privite în lumina scopului edictării actului normativ, având în vedere că aceste categorii de litigii au impact direct și considerabil asupra bugetului general consolidat, precum și necesitatea asigurării egalității de tratament juridic, în virtutea efectului util al edictării actului normativ.

49. Înlăturând ideea caracterului prezumat al dificultății problemei de drept, se constată că aprecierea acestei condiții comportă anumite nuanțări impuse de contextul și scopul edictării actului normativ, generate de impactul bugetar pe care aceste categorii de litigii îl produc, precum și necesitatea asigurării unei practici judiciare unitare, pentru ca modalitatea de interpretare și aplicare a legii să fie de natură a produce efecte juridice, iar nu de a nu produce efecte (efectul util al actului normativ).

50. În acest context, se observă că instanța de trimitere, în completarea sesizării inițiale, a prezentat motivele care ar justifica o atare sesizare a instanței supreme, ceea ce complinește lipsurile inițiale ale sesizării, astfel încât condițiile prevăzute de [art. 1 alin. \(1\)](#) și [art. 2 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#), inclusiv cea a dificultății chestiunii de drept, sunt îndeplinite; astfel, există nu doar posibilitatea unor interpretări divergente (ce reies din punctele de vedere teoretice comunicate de instanțe), dar și practică judiciară neunitară incipientă, aprecierea asupra potențialului de naștere a practicii neunitare nefiind o chestiune cantitativă, ci exclusiv calitativă, raportată la argumentele invocate în soluțiile divergente.

51. În ceea ce privește condiția ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, se constată că și aceasta este îndeplinită în cauză, deoarece modalitatea de interpretare a prevederilor [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#) în ipoteza enunțată raportat la suspendarea plății pensiei determină consecințe asupra încetării/menținerii raportului de funcție publică.

52. În concluzie, sunt îndeplinite condițiile sesizării instanței supreme în temeiul [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) și al dispozițiilor [art. 519 din Codul de procedură civilă](#), astfel că mecanismul de unificare a practicii judiciare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile poate fi activat.

Asupra fondului sesizării

53. Problema de drept din prezenta sesizare se referă la modalitatea de interpretare a prevederilor [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#), respectiv dacă se produce încetarea de drept a raportului de funcție publică în urma emiterii deciziei de pensionare la cererea funcționarului public aflat în menținerea raportului de funcție publică după îndeplinirea condițiilor de pensionare (la cererea sa și cu aprobarea angajatorului) și dacă suspendarea plății pensiei are vreo relevanță din perspectiva încetării de drept instituite de [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#).

54. Reformulând întrebarea propusă de instanța de trimitere, Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să stabilească dacă, în situația menținerii la cerere a raportului de funcție publică după îndeplinirea condițiilor de pensionare, emiterea deciziei de pensionare determină încetarea de drept a raportului de serviciu, chiar dacă funcționarul public ceruse suspendarea plății pensiei.

55. Astfel, este necesară stabilirea consecințelor dobândirii calității de pensionar din perspectiva deschiderii dreptului la pensie și a consecințelor suspendării plății pensiei raportat la calitatea de pensionar deja dobândită.

56. Pentru dezlegarea acestei chestiuni, se impune coroborarea textului [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#) cu cel al [art. 517 alin. \(1\) lit. d\)](#) din același cod, care statuează ca ipoteză premisă faptul că raportul de serviciu existent încetează de drept la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, aceasta fiind regula; excepția instituită de textul de lege are în vedere situația în care raportul de serviciu existent nu încetează de drept la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, dacă persoana care are competența de numire în funcția publică a dispus aplicarea prevederilor [alin. \(2\)](#).

57. [Alin. \(2\) al art. 517 din Codul administrativ](#) prevede că, în mod excepțional, pe baza unei cereri formulate cu 2 luni înainte de data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice, funcționarul public poate fi menținut în funcția publică deținută maximum 3 ani peste vârsta standard de pensionare, cu posibilitatea prelungirii anuale a raportului de serviciu.

58. Ca urmare, în mod excepțional, încetarea de drept a raportului de serviciu la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare nu se produce dacă, cu 2 luni înainte de această dată, funcționarul public a formulat o cerere de menținere în funcția publică deținută care a primit aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice.

59. În ipoteza funcționarului public aflat în menținerea raportului de funcție publică, în urma activării dispozițiilor [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#), încetarea raportului de funcție publică se poate produce fie la expirarea termenului de 1 an pentru care a

primit aprobarea, fără a se fi solicitat/acordat o nouă aprobare, fie prin expirarea termenului de maximum 3 ani peste vârsta standard de pensionare pentru care putea fi cerută menținerea în funcția publică (cu amendamentele aduse prin [Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#) în situația femeii funcționar public).

60. Ceea ce nu acoperă în mod explicit textul legal supus analizei și a creat dubiul de interpretare invocat de către instanța de trimitere este dacă o asemenea încetare se produce și în situația în care funcționarul public aflat în menținerea raportului de funcție publică ca efect al procedurii prevăzute de [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#) obține decizia de pensionare, ca urmare a cererii sale.

61. Astfel, dacă ulterior acestei mențineri în funcția publică, funcționarul public a înțeles să solicite deschiderea dosarului de pensionare, fiind emisă decizia de pensionare, acesta căpătând calitatea de pensionar, se ridică întrebarea dacă se produce încetarea de drept a raportului de funcție publică ca urmare a comunicării către angajator a deciziei de pensionare emise [comunicare prevăzută de [art. 106 alin. \(5\) din Legea nr. 263/2010](#) privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare ([Legea nr. 263/2010](#))].

62. Subsecvent, se ridică o întrebare adiacentă, dacă încetarea de drept a raportului de funcție publică în urma comunicării către angajator a deciziei de pensionare emise se produce și în situația în care funcționarul public a cerut și a obținut decizie de suspendare a plății pensiei în condițiile [art. 114 alin. \(4\) din Legea nr. 263/2010](#) .

63. Or, se constată că, prin reglementarea de principiu din [art. 517 alin. \(2\) din Codul administrativ](#) , s-a urmărit eficientizarea folosirii fondurilor publice pentru plata salariilor/pensiilor, cât timp declanșarea procedurii de stabilire și plată a pensiilor (reglementată de [secțiunea a 7-a a cap. IV din Legea nr. 263/2010](#)) se finalizează cu emiterea deciziei de pensionare, care produce efecte - din perspectiva datei cuvenirii drepturilor de pensie - de la momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de [Legea nr. 263/2010](#) , în funcție de categoria de pensie solicitată [[art. 104 alin. \(1\)](#) din lege], iar din perspectiva datei acordării efective a pensiei, de la momentul înregistrării cererii [[art. 104 alin. \(2\)](#) din lege].

64. Ca urmare, conform normelor amintite, chiar dacă raportul de funcție publică [în lipsa menținerii conform [alin. \(2\) al art. 517 din Codul administrativ](#)] încetează la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, pensia se acordă de la data înregistrării cererii de pensionare.

65. Având în vedere scopul urmărit prin instituirea cauzei de încetare de drept a raportului de funcție publică la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, corespunde aceluiași scop încetarea de drept a raportului de funcție publică în urma comunicării deciziei de pensionare de către casa teritorială de pensii competentă. Dacă, pentru ipoteza mai puțin energetică a întrunirii condițiilor legale pentru pensionare (în lipsa oricărei cereri de pensionare efectiv depuse de către funcționarul public), legiuitorul a avut în vedere instituirea încetării de drept a raportului de funcție publică, atunci în mod cert deschiderea dreptului la pensie, prin depunerea cererii și obținerea deciziei de pensionare, produce consecința încetării de drept a raportului de funcție publică ce fusese menținut după data îndeplinirii condițiilor de pensionare.

66. Ca urmare, prin declanșarea procedurii de pensionare (depunerea cererii însoțite de actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor legale) se poate conchide că s-a produs deschiderea dreptului la pensie, iar funcționarul public a exercitat dreptul de opțiune între menținerea raportului de funcție publică și cel de încetare a acestuia.

67. Spre această concluzie se îndreaptă și considerentele menționate la paragrafele 28 și 29 din [Decizia Curții Constituționale nr. 112 din 23 februarie 2021](#) , care, deși a avut un alt aspect de analizat, a antamat contingent și această chestiune:

"28. Prin urmare, încetarea raportului de serviciu al femeii la o vârstă mai redusă decât a bărbatului poate și trebuie să rămână o opțiune a acesteia, în contextul social actual. Transformarea acestui beneficiu legal într-o consecință asupra încetării raportului de serviciu ce decurge ope legis dobândește valențe neconstituționale, în măsura în care ignoră voința femeii de a fi supusă unui tratament egal cu cel aplicabil bărbatilor. Astfel, dispozițiile art. 98 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 188/1999, în redactarea anterioară modificării prin [art. I pct. 24 din Legea nr. 156/2018](#) , sunt constituționale numai în măsura în care, la împlinirea vârstei legale de pensionare, dau dreptul femeii să opteze fie pentru deschiderea dreptului la pensie și încetarea raportului de serviciu în curs, fie pentru continuarea acestui raport până la împlinirea vârstei legale de pensionare prevăzute pentru bărbați la acea dată.

29. În prima ipoteză, când optează pentru deschiderea dreptului la pensie, raportul de serviciu în curs încetează de drept. Din contră, în măsura în care funcționarul public femeie optează pentru continuarea raportului de serviciu până la împlinirea vârstei de pensionare prevăzute de lege pentru bărbați, exercițiul dreptului la muncă nu este condiționat de voința angajatorului, dar dreptul la pensie nu va putea fi solicitat simultan. Curtea observă că, potrivit dispozițiilor [art. 53 alin. \(1\) din Legea nr. 263/2010](#) , vârsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei, dar că atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în [anexa nr. 5](#) la această lege. În condițiile în care legiuitorul va înțelege să modifice vârstele de pensionare, aceste considerente își păstrează valabilitatea, urmând a fi avute în vedere dispozițiile în vigoare la data împlinirii vârstei de pensionare de către funcționarul public femeie."

68. Așadar, din perspectiva stabilirii consecințelor dobândirii calității de pensionar ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, se constată că emiterea deciziei de pensionare conduce

la încetarea de drept a raportului de funcție publică.

69. Din perspectiva consecințelor suspendării plății pensiei raportat la calitatea de pensionar deja dobândită, se constată că, potrivit prevederilor [art. 114 alin. \(4\) din Legea nr. 263/2010](#), suspendarea plății pensiei se poate face și la cererea pensionarului, situație în care suspendarea plății se face începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

70. Or, emiterea unei decizii de pensionare la solicitarea funcționarului, decizie care a fost ulterior suspendată la cererea sa, chiar dacă nu ar fi produs efectul specific al plății pensiei în favoarea sa, reprezintă o opțiune pentru deschiderea dreptului la pensie, în defavoarea menținerii raportului de funcție publică.

71. Pe de altă parte, analizând exclusiv argumentele legate de neplata pensiei ca atare, se constată că există un decalaj între momentul de la care se cuvine pensia (data îndeplinirii condițiilor de pensionare) și momentul de la care ar opera suspendarea plății (luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea); or, chiar și în ipoteza depunerii cererii de suspendare în ziua emiterii deciziei de pensionare, suspendarea se va produce în luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

72. Acest decalaj nu face decât să sublinieze dobândirea calității de pensionar odată cu emiterea deciziei de pensionare și definitivarea opțiunii între cele două variante (menținerea în funcția publică după îndeplinirea condițiilor de pensionare, respectiv deschiderea dreptului la pensie) în sensul deschiderii dreptului la pensie.

73. Prin urmare, se conchide că suspendarea plății pensiei nu conduce la inaplicabilitatea încetării de drept a raportului de funcție publică, cât timp decizia de pensionare a fost emisă la cererea funcționarului public.

74. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor [art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024](#) și ale [art. 521 din Codul de procedură civilă](#),

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Suceava - Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 867/86/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 517 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019](#) privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, în situația menținerii la cerere a raportului de funcție publică după îndeplinirea condițiilor de pensionare, emiterea deciziei de pensionare determină încetarea de drept a raportului de serviciu, chiar dacă funcționarul public ceruse suspendarea plății pensiei.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor [art. 521 alin. \(3\) din Codul de procedură civilă](#).

Pronunțată în ședință publică astăzi, 25 noiembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,

Mihaela Lorena Repana
